

ATATÜRK'ÜN HAYATI

19 Mayıs 1881

Ali Rıza Efendi ile Zübeyde Hanım'ın "MUSTAFA" adını verdikleri çocukları, Selanik Kasımiye Mahallesi, Islahane Caddesi'ndeki evde, bugün müze olarak kullanılan iki katlı pembe evde dünyaya geldi.

Annesi

Babası

1888-1893

Mustafa çok kısa bir süre Mahalle Okulu'nda okuduktan sonra, modern eğitim yapan Şemsi Efendi

İlkokulu'nu bitirdi. Babası ölünce, annesiyle dayısının çalıştığı çiftliğe gitti. Orada tarla bekledi, daha sonra annesiyle Selanik'te oturan teyzesinin yanına döndü. Burada kısa bir süre Mülkiye Hazırlık Okulu'na devam etti.

1893

Küçük Mustafa, Selanik Askeri Okulu'na (rüştüye'ye) girdi. Sınıfta aynı adı taşıyan Matematik Öğretmeni Mustafa, sınıf birincisi olan küçük Mustafa'nın adını "Mustafa Kemal" olarak değiştirdi.

1906

Mustafa Kemal, Manastır Askeri Okulu'na (idadiye) girdi.

13 Mart 1899

Mustafa Kemal, İstanbul'da Harp Okulu'na girdi.

10 Şubat 1902

Mustafa Kemal, Harp Okulu'ndan mezun oldu. Kurmay Okulu'nda öğrenci iken tarihsel konulara ilgi duydu. Bu sıralarda kimi arkadaşlarıyla el yazısı bir dergi çıkardı.

11 Ocak 1905

Mustafa Kemal, Harp Akademisi'nden Kurmay Yüzbaşı rütbesi ile mezun oldu. Merkezi Şam'da bulunan 5. ordu emrine verildi.

1906

Mustafa Kemal, arkadaşlarıyla Şam'da "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni" kurdu.

1906'da Beyrut'ta arkadaşları ile beraber.

1907

Mustafa Kemal, gizlice Selânik'e giderek, bu cemiyetin orada bir şubesini açtı.

1909

13 Nisan 1909

Mustafa Kemal, Selânik'te bulunduğu sırada, İstanbul'da, 31 Mart Olayı oldu.

Mahmut Şevket Paşa komutasındaki Hareket Ordusu, Selanik'ten İstanbul'a yürümeye başladı. Mustafa Kemal, bu ordunun kurmaybaşkanı idi.

22 Eylül 1909

Mustafa Kemal, Selanik'te toplanan İttihat ve Terakki Kongresi'ne katıldı. Burada yaptığı konuşmada: "Devletin iç ve dış tehlikelere karşı koyabilmesi için güçlü bir orduya ve partiye ihtiyacı bulunduğunu, fakat bunların ayrı ayrı çalışması gerektiğini" söyledi. Bu görüşünden dolayı ittihatçılarla arası açıldı.

1910-1911

1910

Mustafa Kemal, Arnavutluk isyanının bastırılmasında kurmay başkanı olarak görev yaptı. Aynı yıl içinde, Fransız ordularının manevralarını " izlemek üzere bir askerî heyetle Fransa'ya gitti.

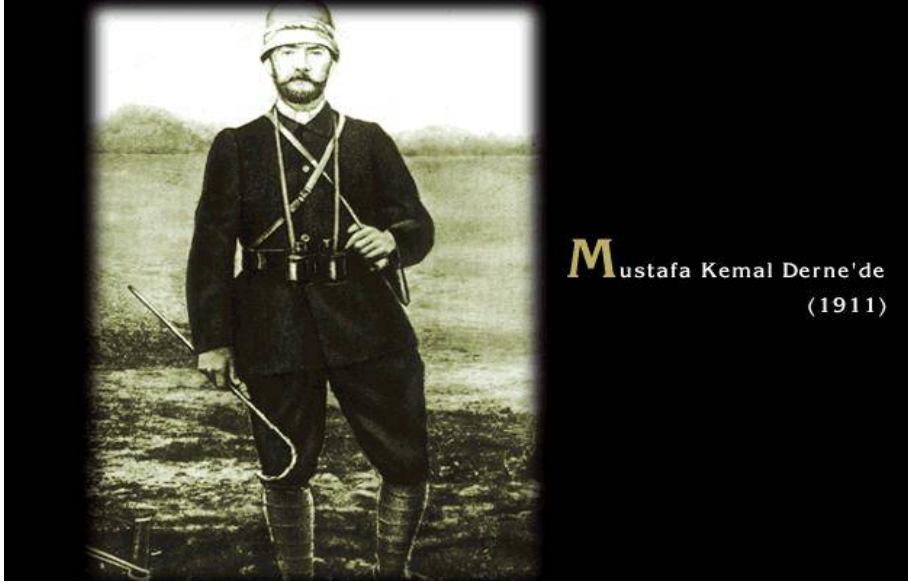

13 Eylül 1911

Mustafa Kemal, İstanbul'daki Genelkurmay Karargâhı'nda görevlendirildi.

5 Ekim 1911

Mustafa Kemal, Tobruk'ta ve Derne'de italyanlara karşı savunma savaşlarına katıldı.

Mustafa Kemal Derne'de
(1911)

27 Kasım 1911

Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta bulunduğu sırada binbaşılığa terfi etti.

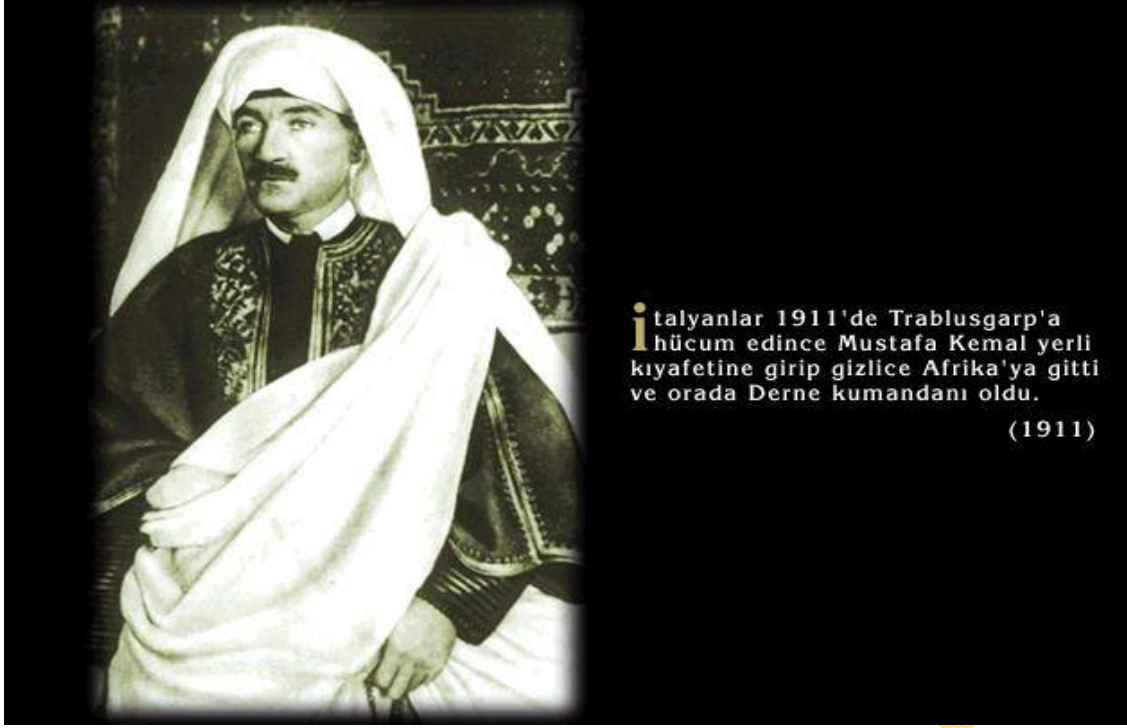

Afrika çöllerinde
bir avuç insanla
beraber zor şartlar
altında çarpışırken.
(Sağda oturan)
(1911)

1912-1913

9 Ocak 1912

Mustafa Kemal, Trablus-İtalyan-Osmanlı Savaşı'nda Tobruk saldırısını başarıyla yürüttü.

8 Ekim 1912

Mustafa Kemal, Balkan Savaşı'nın çıkması üzerine anavatanına dönerek, Bolayır'da kurulan kolordunun harekât şubesi müdürlüğüne getirildi.

25 Kasım 1912

Mustafa Kemal, Çanakkale Boğazı Kuvayı Birlikleri Harekât Şubesi Müdürlüğü'ne atandı.

1913

Mustafa Kemal, Kolordu Kurmay Başkanı olarak Edirne'nin kurtarılmasına katıldı.

1913. Sofya'da ateşemiliter. O yıl Sofya'da verilen kostümlü baloya yeniçeri kıyafeti ile gitmiş ve çevresinde derin hayranlık uyandırmıştı.

1914-1915

1 Mart 1914

Mustafa Kemal, yarbaylığa terfi etti.

ya'da askeri
e İken.
(Mart 1914)

Atatürk, Alman ve Türk subayları ile birlikte Halep'te. Ön sırada sağdan üçüncü Salih BOZOK'tur

2 Şubat 1915

Mustafa Kemal Eceabat (Maydos)'ta bulunan 19. Tümen Komutanlığı'na atandı,

Bütün kuvvetlerini teşkil eden bedeviler, Mustafa Kemal'e çok bağlanmışlardı.

18 Mart 1915

İngiliz ve Fransızların büyük bir donanma ile Çanakkale Boğazı'nı zorlamaları üzerine. Mustafa Kemal, burada düşman birliklerini denize dökerek Çanakkale Deniz Zaferi'ni kazandı.

25 Nisan 1915

Mustafa Kemal komutasındaki Türk birlikleri, Arıburnu'nda çıkarma yapan İngiliz ve Anzaklar'ın saldırılarını durdurdu.

1 Haziran 1915

Mustafa Kemal, Albaylığa terfi etti.

8/9 Ağustos 1915

Mustafa Kemal, Anafartalar Komutanlığı'na atandı. 10 Ağustos'ta düşmanı yenilgiye uğrattı.

1 1915-Çanakkale'nin cehennemi andıran savaşları başlıyor. O, daima askerlerinin önünde.

17 Ağustos 1915

Mustafa Kemal, Kireçtepe Zaferi'ni kazandı.

21 Ağustos 1915

Mustafa Kemal, ikinci Anafartalar Zaferi'ni kazandı.

19 Aralık 1915

Düşmanlar sayısız ölü bırakarak, bir daha dönmek üzere gittiler.

1916-1917-1918

14 Ocak 1916

Mustafa Kemal, Edirne'de bulunan 16.Kolordu Komutanlığı'na atandı.

1 Nisan 1916

Mustafa Kemal, Tuğgeneralliğe terfi etti.

6/7 Ağustos 1916

Mustafa Kemal, 7. Ordu Komutanı iken, 18 Martta 2. Ordu Komutanlığı'na getirildi.

5 Temmuz 1917

Mustafa Kemal, 7. Ordu Komutanlığı'na atandı.

20 Eylül 1917

Mustafa Kemal, 7. Ordu Komutanı iken memleketin ve ordunun durumunu açıklayan tarihsel bir rapor hazırladı.

15 Aralık 1917

Mustafa Kemal, Veliâht Vahdettin'le Almanya'ya gönderildi.

Avusturya-Macaristan otomobil kolunun teftisi
Diyarbakir, Tesrinievel 1917

5 Ocak 1918

Mustafa Kemal, Almanya'dan geri döndü.

16 Ağustos 1918

Mustafa Kemal, yeniden 7. Ordu Komutanlığı'na getirildi. Düşmana karşı Halep'in kuzeyinde bir savunma hattı kurdu.

26 Ekim 1918

Halep yakınlarında düşman saldırısını durdurdu.

31 Ekim 1918

Mustafa Kemal, Limon Fon Sanders'ten Yıldırım Orduları Komutanlığı'nı teslim aldı.

13 Kasım 1918

Mustafa Kemal, İstanbul'a döndü. 228

21 Kasım 1918

Mustafa Kemal, Fethi Bey'le (Okyar) İstanbul'da Mimler Gazetesi'ni çıkarttı.

1919

20 Nisan 1919

Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişliği'ne atandı.

30 Nisan 1919 - Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişi olarak Anadolu'ya tayin edildi.

15 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Vahdettin'le görüştü.

16 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Bandırma Vapuru'yla İstanbul'dan Samsun'a hareket etti.

19 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal, Salı günü sabah saat sekizde Samsun'a çıktı.

28 Mayıs 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Havza'da yayımladığı genelge ile Kurtuluş Savaşı'm başlattı.

21/22 Haziran 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Amasya'da millî mücadeleyi başlatan, "Amasya Genelgesi"ni yayınladı.

25 Haziran 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Amasya'dan Sivas yoluyla Erzurum'a hareket etti.

3 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, "Doğu İlleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" toplantısına katılmak üzere Erzurum'a geldi.

8 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etti. Türk ulusunun bir kişisi olarak vatanı ve ulusu kurtarmak için çalışmalara başladığını açıkladı.

23 Temmuz 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Erzurum Kongresi'nde, Temsil Heyeti Başkanlığı'na seçildi. Bu toplantıda, "Misak-ı Millî Kararları" kabul edildi.

4 Eylül 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Sivas Kongresi Başkanlığı'na seçildi.

11 Eylül 1919 - Mustafa Kemal, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Temsil Heyeti Başkanlığı'na seçildi.

12 Eylül 1919 - Mustafa Kemal, illere ve komutanlıklara, İstanbul Hükümeti ile her türlü haberleşmenin kesildiğini bildirdi.

20/22 Ekim 1919 - Mustafa Kemal Paşa'nın Amasya'da İstanbul Hükümeti temsilcileri ile görüştü ve Amasya Protokolü'nü imzaladı.

7 Kasım 1919 - Mustafa Kemal, Erzurum'dan milletvekili seçildi.

27 Aralık 1919 - Mustafa Kemal Paşa, Temsil Heyeti ile Sivas üzerinden Ankara'ya geldi.

28 Aralık 1919 - Mustafa Kemal Paşa'nın Ankara'lularla yaptığı konuşmada: "Vatanı düşman istilâsından mutlaka kurtaracağız. Fakat vazifemiz bununla bitmeyecektir. Medenî milletler arasında yerimizi alacağız." diyordu.

1920-1921-1922

10 Ocak 1920

"Hâkimiyet-i Milliye" Gazetesi Ankara'da kuruldu.

12 Ocak 1920

Meclis-i Mebusan İstanbul'da toplandı.

28 Ocak 1920

"Misak-ı Millî", Meclis-i Mebusan'ın İstanbul'da yaptığı gizli toplantıda kabul edildi.

16 Mart 1920

Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'un İtilâf Devletleri tarafından işgalini. İstanbul Hükümeti'ne ve bütün devletlere gönderdiği bir yazı ile protesto etti.

19 Mayıs 1920

Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'ya geçen Osmanlı milletvekillerine bir çağrıda bulunarak, olağanüstü yetkilere sahip ve ulusun gerçek iradesini temsil edecek bir meclisin Ankara'da toplanmasını istedi.

23 Nisan 1920

Mustafa Kemal Paşa, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nde kılınan Cuma namazından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açtı.

24 Nisan 1920

Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildi.

11 Mayıs 1920

Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'da toplanan bir Divan-ı Harp tarafından idam cezasına varptındı. Bu karar, 24 Nisan 1920 günü padişah tarafından onaylandı.

10 Ağustos 1920

İstanbul Hükümeti ile itilâf Devletleri arasında, Türkiye'yi parçalayan ve bağımsızlığımızı sona erdiren SEVR ANTLAŞMASI imzalandı.

13 Eylül 1920

Halkçılık programı, Mustafa Kemal Paşa tarafından TBMM'sinde okundu.

29 Eylül 1920

TBMM'si kuvvetleri, Sarıkamış'ı düşman istilâsından kurtardı.

30 Ekim 1920

TBMM'si kuvvetleri, Kars'ı düşman işgalinden kurtardı.

8/9 Aralık 1920

Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Moskova Büyükelçiliğine; Genelkurmay Başkanı İsmet Bey (İnönü) de Batı Cephesi Komutanlığı'na atandı.

2/3 Aralık 1920

Türkiye-Ermenistan arasındaki sınırı çizen belge, TBMM'si ile Rusya arasında yapılan Gümrü Antlaşmasıyla tespit edildi.

5 Aralık 1920

Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'dan gelen Osmanlı delgeleii ile (izzet ve Salih Paşalar) Bilecik Tren İstasyonu'nda görüştü.

25 Aralık 1920

Mustafa Kemal Paşa; "Hiçbir kimse, hiçbir neden ve sebeple Ankara'daki Hükümet'in bilgisi olmadan kuvvet toplamaya yetkili değildir, "bildirisini yayınladı.

29 Aralık 1920

Kuva-i Seyyare Komutanı Çerkez Ethem ve arkadaşlarının ulusal otoriteye karşı oldukları anlaşıldı.

10 Ocak 1921

Yunanlılarla yapılan Birinci İnönü Savaşı'nda, Mustafa Kemal Paşa, İnönü'ye çektiği bir telgrafta: "... Bu başarının kutsal topraklarımızı düşman istilâsından tamamiyle kurtaracak olan kesin zafere bir hayırlı başlangıç olmasını Allah'dan dilerim, "diyordu.

20 Ocak 1921

Yeni Türk Devleti'nin ilk Anayasası kabul edildi.

12 Mart 1921

Mehmet Akif'in yazdığı İstiklâl Marşı, TBMM'si tarafından millî marş olarak kabul edildi.

16 Mart 1921

TBMM'si ile Rusya arasında "Moskova Antlaşması" imzalandı.

1 Nisan 1921

Yunanlılara karşı İkinci İnönü Zaferi kazanıldı. Mustafa Kemal Paşa, İsmet İnönü'ye çektiği telgrafta: "Siz orada yalnız düşmanı değil, ulusun makûs talihini de yendiniz." diyordu.

10 Mayıs 1921

Mustafa Kemal Paşa'nın önerisiyle, TBMM'sinde "Anadolu ve Rumeli Mûdafaa-i Hukuk Grubu" kuruldu; Mustafa Kemal, bu grubun başkanlığına seçildi.

21 Haziran 1921

Mustafa Kemal Paşa. Fransız elçisi F. Boullion ile Ankara'da görüştü.

5 Ağustos 1921

TBMM'si tarafından-geniş yetkilere dayalı üç aylık süre ile Mustafa Kemal Paşa'ya Başkomutanlık yetkisi verildi. Bunun üzerine kürsüye gelen Başkomutan Gazi Mustafa Kemal, yaptığı konuşmada şöyle diyordu: "Efendiler., düşmanı kesinlikle yeneceğimize dair olan güvenim bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada, bu gönül dolusu güvenimi, yüksek heyetinize karşı, bütün millete karşı ve bütün âleme karşı ilân ederim".

23 Ağustos 1921

Bu tarihte 22 gün ve 22 gece süren Sakarya Meydan Savaşı başladı. Başkomutan, or-duya yayınladığı bir emirde: "Mûdafaa hattı yoktur; müdaffa sathı vardır. O sath bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz." diyordu.

19 Eylöl 1921

Mustafa Kemal PaŖa'ya TBMM tarafından "MareŖallik ve Gazi" unvanı verildi.

20 Ekim 1921

Fransa Hükümeti'nin Ankara Hükümeti'ni tanınması ve Fransa, Türkiye arasında Ankara Antlaşması'nın imzalanması.

5 Ocak 1922

Fransızların çekilmesiyle Türk Ordusu'nun Adana'ya giriŖi.

26 Ağustos 1922

Mustafa Kemal PaŖa, Büyük Taarruz'u, Kocatepe'den saat 05.30'da topçu ateŖiyle baŖlattı.

www.ramazansakin.com

30 Ağustos 1922

Mustafa Kemal Paşa, Dumlupınar'da Yunan ordusunu kesin yenilgiye uğrattı. Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı kazandı.

30/31 Ağustos 1922

Kütahya kurtuldu. Belediyeye Türk Bayrağı çekildi.

1 Eylül 1922

Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutanlık emri: "Ordular! İlk hedefiniz Akdenizdir, ileri!"

2 Eylül 1922

Yunan askeri birlikleri komutanı General Trikopis ile Digenis esir alındı. Ertesi günü Mustafa Kemal'in huzuruna getirildiler.

9 Eylül 1922

Türk ordusu İzmir'e girdi. Türk Bayrağı Kadife Kale'ye çekildi.

10 Eylül 1922

Başkomutan Gazi Mustafa Kemal İzmir'e geldi. Aynı gün Türk Ordusu, Bursa'yı düşmandan geri aldı.

3 Ekim 1922

Mudanya Konferansı toplandı. Bu tarihte Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa, İngiltere delegesi General Harrington, Fransız delegesi General Charpy ile İtalyan delegesi General Monbelli bir araya geldiler.

11 Ekim 1922

Mudanya Ateşkesi imza edildi.

1 Kasım 1922

Mustafa Kemal'in emriyle, TBMM'si tarafından saltanat kaldırıldı.

17 Kasım 1922

Vahdettin, İngiliz savaş gemisi Malaya ile İstanbul'dan ayrıldı.

20 Kasım 1922

Lozan'da barış görüşmelerinin başlaması.

25 Kasım 1922

Edirne'deki düşman yönetiminin TBMM'si Hükümetine geçmesi.

26 Kasım 1922

Çanakkale'deki yönetimin TBMM'si Hükümeti'ne geçmesi.

2 Aralık 1922

Anadolu'daki yenilgileri nedeniyle Yunan hükümet üyeleri ile Yunan orduları başkomutanı Hacıanesti Atina'da idam edildi.

1923 - 1924

14 Ocak 1923

Mustafa Kemal Paşa'nın annesi Zübeyde Hanım, İzmir'de öldü.

20 Ocak 1923

Mustafa Kemal Paşa, Lâtife Hanım'la evlendi. 5 Ağustos 1925 günü boşanarak ayrıldılar.

4 Şubat 1923

Lozan Konferansı, önemli görüş ayrılıkları nedeniyle kesildi.

17 Şubat 1923

Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle İzmir'de ik kez "Türkiye İktisat Kongresi" toplandı.

23 Nisan 1923

4 Şubat'ta kesilen Lozan Konferansı'nın yeniden başlaması.

24 Temmuz 1923

Lozan Barış Antlaşması imzalandı.

13 Ekim 1923

Çıkarılan bir yasayla Ankara, Hükümet merkezi yapıldı.

29 Ekim 1923

Anayasa değişikliği yapılarak Cumhuriyet ilân edildi. Gazi Mustafa Kemal, meclisin gizli oylamasında, oybirliği ile Cumhurbaşkanlığına seçildi.

3 Mart 1924

Eğitimi birleştiren yasa kabul edildi. Halifelik kaldırıldı. Osmanlı hanedanı Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çıkartıldı.

20 Nisan 1924

Yeni Anayasa (Teşkilât-ı Esasiye Kanunu) kabul edildi).

1925-1926

13 Şubat 1925

Doğu'da Şeyh Sait isyanı başladı. 13 Mayıs 1925 tarihinde bu isyan kesin olarak bastırıldı.

27 Ağustos 1925

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, şapka ile inebolu Türk Ocağı'na geldi. Kastamonu gezisi boyunca giysi yeniliği hakkında konferanslar verdi, toplantılar yaptı.

2 Eylül 1925

Tekke, zaviye ve türbeler kapatıldı. Din görevlileri hakkında giysi değişikliği ile ilgili kararname çıkarıldı.

25 Kasım 1925

Şapka Kanunu onaylanarak yürürlüğe girdi.

30 Kasım 1925

Tekke, zaviye ve türbelerde çalışan kişilerin tüm unvanları bir yasa çıkartılarak yasaklandı.

26 Aralık 1925

Bir yasa çıkartılarak uluslararası saat ve takvim kabul edildi.

17 Şubat 1926

Medenî Kanun kabul edildi. Türk kadını medenî haklara kavuştu. Çok evlilik yasaklandı. Hukuk düzenimiz çağdaşlaştııldı.

20 Mayıs 1926

İlkokul öğretmenleri hakkında yasa çıkartıldı.

5 Haziran 1926

Türkiye, İngiltere ve Irak arasında, Türk-Irak sınırını belirten antlaşma imzalandı.

15/6 Haziran 1926

Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya İzmir'de suikast düzenlendi. Eylemi düzenleyenler yakalanarak idam edildi. Bu üzücü olaydan sonra Gazi Mustafa Kemal, Türk Ulusu'na yayımladığı bir duyuruda şöyle diyordu: "Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır; fakat, Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır".

3 Ekim 1926

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in ilk heykeli, İstanbul Sarayburnu'na dikildi.

1927- 1928

15/20 Ekim 1927

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Büyük Söylev'ini okudu.

1 Kasım 1927

Gazi Mustafa Kemal Paşa, ikinci kez Cumhurbaşkanı seçildi.

4 Kasım 1927

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ikinci heykeli, Ankara Etnografya Müzesi önüne dikildi.

28 Ekim 1927

Türkiye'de ilk kez nüfus sayımı yapıldı. O tarihteki nüfusumuzun 13 milyon 650.000 olduğu belirlendi.

10 Nisan 1928

Anayasa değişikliği yapılarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Lâik bir devlet haline getirildi.

24 Mayıs 1928

Uluslararası rakamların kullanılmasıyla ilgili yasa çıkartıldı.

28 Mayıs 1928

"Millet Mektepleri" açıldı. Türk vatandaşlığı yasası çıkartıldı.

1 Kasım 1928

Yeni Türk Harfleri'nin kabul ve uygulanmasıyla ilgili yasa TBMM'si tarafından onaylanarak yürürlüğe girdi.

1929-1930-1931

5 Ocak 1929

TBMM'sinden çıkartılan bir yasa ile Anadolu-Bağdat, Mersin, Tarsus, Adana demir yolları ile Haydarpaşa Limanı satın alındı.

3 Nisan 1930

Menemen'de Cumhuriyete karşı ayaklanma yapıldı. Öğretmen yedeksubay Kubilây bu olayda şehit edildi.

12 Nisan 1931

Atatürk'ün emriyle Türk Tarih Kurumu kuruldu.

15 Nisan 1931

Gazi Mustafa Kemal, üçüncü kez Cumhurbaşkanı seçildi.

25 Ekim 1931

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Balkan Konferansı'nın Ankara'da yapılan kapanış toplantısında: "... Balkan milletleri kardeşir... İnsanları mesut edeceğim diye onları birbirine boğazlatmak insanlık dışıdır", diyordu.

1932- 1933

12 Temmuz 1932

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in emriyle Türk Dil Kurumu kuruldu.

4 Ekim 1932

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Diyarbakır gazetesi sahibine verdiği bir demeçte: "Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı, Makedonyalı, hep bir ırkın evlâtları, hep aynı cevherin damarlarıdır", diyordu.

26 Ekim 1933

Türk kadınlarına köy ihtiyar heyetlerine seçilme ve seçme hakkı tanındı.

29 Ekim 1933

Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, Cumhuriyetin onuncu yıl dönümü törenlerinde "ONUNCU YIL SÖYLEVİ"ni okudu. Bu söylevinin bir yerinde şöyle diyordu: ".. Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti bundan sonraki inkişafıyla, geleceğin yüksek medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi doğacaktır.. Ne mutlu Türk'üm diyene!"

1934- 1935

21 Haziran 1934

Soyadı Yasası kabul edildi. Bütün Türk yurttaşlarının öz adından başka bir soyadı taşımaları zorunlu hale getirildi.

24 Kasım 1934

Gazi Mustafa Kemal'e, TBMM'sinin çıkardığı bir yasa ile 'ATATÜRK' soyadı verildi.

3 Aralık 1934

Hangi dinden olursa olsun, ülkemizde din adamlarının mâbet ve âyinler dışında dinsel giysi kullanmaları yasaklandı.

5 Aralık 1934

Anayasa değişikliği yapılarak, Türk kadınlarına milletvekili seçme ve seçilme hakkı verildi.

14 Haziran 1935

Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin kuruluş yasası mecliste onaylanarak kabul edildi.

11 Aralık 1935

Atatürk, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin kuruluş yıldönümü nedeniyle yapılan törene gönderdiği kutlama yazısında şöyle diyordu: "Yüksek Türk! Senin için yüksekliğin hududu yoktur, işte parola budur!..."

1936- 1937

20 Temmuz 1936

Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı. Boğazlar tamamıyla Türk egemenliğine geçti. Türk askeri, "gayri askeri" adı verilen yerlere girdi.

9 Ekim 1936

Türk Hükümeti, Fransız Hükümeti'ne bir nota vererek Antakya ve İskenderun sancağına bağımsızlık verilmesini istedi.

27 Ocak 1937

Hatay'ın Bağımsızlığı, Milletler Cemiyeti tarafından kabul edildi.

5 Şubat 1937

TBMM'sinin aldığı bir kararla, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na: "Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, lâiklik, devrimcilik" ilkeleri kondu.

9 Haziran 1937

Ankara Tıp Fakültesi'nin kurulması için yasa çıkartıldı.

11 Haziran 1937

Atatürk, Trabzon'dan, Cumhuriyet Hükümeti'ne, bütün çiftliklerini ve mallarını Türk Ulusuna bağışladığını bildirdi.

25 Ekim 1937

İnönü Başbakanlıktan çekildi. Başbakanlığa Celâl Bayar atandı.

28/29 Ekim 1937

Atatürk, son kez Ankara'da Cumhuriyet Bayramı törenlerine katıldı.

1938

14 Ocak 1938

Türkiye, Irak, İran, Afganistan arasında kurulan "Sâdâbat Paktı", TBMM'si tarafından onaylandı.

19 Mayıs 1938

Atatürk, son kez 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gösterilerini izledi. Rahatsız olmasına karşın Hatay sorunuyla ilgili güney gezisine çıktı.

20 Mayıs 1938

Atatürk, Mersin'de askeri geçit törenini izledi.

24 Mayıs 1938

Atatürk, Adana'da askeri geçit törenini izledi.

3 Temmuz 1938

Antakya'da Türk ve Fransız askeri heyetleri arasında, Hatay'la ilgili bir antlaşma imzalandı.

4 Temmuz 1938

Hatay bunalımı nedeniyle feshedilen Türk Fransız Dostluk Anlaşması Ankara'da yeniden imzalandı.

5 Temmuz 1938

Türk askeri birlikleri, coşkun sevgi gösterileri içinde Hatay ve İskenderun'a girdi. Anlaşmada öngörülen yerlerde göreve başladı.

2 Eylül 1938

Hatay Millet Meclisi toplandı; Tayfun Sökmen'i Devlet Başkanı seçti.

7 Eylül 1938

Hatay Millet Meclisi Başkanı A. Melek, Hükümet Programı'nı sunuşunda şöyle diyordu: "... Programımızın ruhu ve esası KEMALİZM rejimi ve bütün icabatıdır.."

17 Ekim 1938

Atatürk, yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak ilk komaya girdi.

29 Ekim 1938

Atatürk'ün bulunamadığı Cumhuriyet Bayramı büyük bir üzüntü içinde kutlandı. Cumhuriyetin 15. yıl dönümü nedeniyle Atatürk'ün hasta yatağından Türk Ordusu'na yayınladığı son bildiride şöyle diyordu: "... Zaferleri ve mazisi insanlık tarihi ile başlayan, her zaman zaferle beraber medeniyet ışıklarını taşıyan Kahraman Türk Ordusu Türk vatanının ve Türklük dünyasının şan ve şerefini, iç ve dış her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan görevini her an yapmaya hazır ve amade olduğuna benim ve büyük milletimizin tam bir inan itimatınız vardır".

8 Kasım 1938

Atatürk'ün hastalığının ağırlaştığını bildiren bir rapor yeniden yayımlandı.

10 Kasım 1938

Saat dokuzu beş geçte, Türk Ulusu'nun yetiştirdiği bu en büyük Türk, son nefesini vererek hayattan ayrıldı.

21 Kasım 1938

Atamızın tabutu, geçici olarak Etnografya Müzesi'ne kondu.

10 Kasım 1953

Atamızın tabutu, yapılan büyük bir törenle bugünkü Anıt-Kabre kaldırıldı.

